

Тимощук О.В.

РЕЦЕНЗІЯ НА ПІДРУЧНИК «ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА ЗАРУБІЖНИХ
КРАЇН (СТАРОДАВНІЙ СВІТ, СЕРЕДНІ ВІКИ І РАННІЙ НОВИЙ ЧАС)»,
ПІДГОТОВЛЕНИЙ КОЛЕКТИВОМ АВТОРІВ ЛЬВІВСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА (ЮРИДИЧНОГО
ФАКУЛЬТЕТУ) ПІД РЕДАКЦІЄЮ ПРОФЕСОРА ТИЩИКА Б.Й.

Історія держави і права зарубіжних країн, яка є обов'язковим предметом, що читається у всіх вищих і середніх спеціальних юридичних закладах України, (як і інших, сусідніх держав) є однією з найменш забезпечених підручниками чи навчальними посібниками дисциплін. Тому підготовлений викладачами-науковцями кафедри історії та теорії держави і права Львівського національного університету підручник з історії держави і права зарубіжних країн є вкрай своєчасним і необхідним.

Він охоплює широке коло програмних питань - від епохи Стародавнього світу до епохи раннього Нового часу, тобто епохи буржуазних революцій у Європі.

Отож, згідно з програмою курсу у ньому за чітко виробленими засадами і схемами висвітлюються питання виникнення різних держав і систем права за кордонами України, їх суспільного ладу, державного устрою, джерел, основних галузей та інститутів права, причин загибелі цих держав.

Причому виклад охоплює не усі підряд держави, бо це було б завданням надто складним і навряд чи потрібним. Мова йде про країни, внесені в учбову програму, тобто найбільш важливі, потрібні, які залишили глибокий слід в історії людства, слід державницький і правовий.

Серед країн Стародавнього світу у підручнику характеризуються країни Межиріччя (Месопотамії), Далекого Сходу -- Індія і Китай, а також античні європейські країни - Греція і Рим. Цьому останньому приділено особливо багато уваги - мова, отже, йде про виникнення вказаних держав, їх суспільний лад, державний устрій, характерні джерела і риси права. Те саме можна сказати і про період Середньовіччя. Тут характеризуються такі країни, як ранньофеодальна держава Франків та інші германські держави, середньовічна Франція, Англія, Німеччина та ін.

Приділено належну увагу й таким країнам, як Австрія, Візантія. Особливо хочеться підкреслити, що автори приділили увагу слов'янським країнам (Росії, Польщі, Чехії, Сербії, Болгарії), про які у більшості наявних підручників пишеться надто мало, схематично, а іноді - нічого. Мова у підручнику також йде про виникнення у Європі міських республік, міського самоуправління, міського прав (зокрема, магдебурзького), про роль, організацію і організаційну структуру римо-католицької церкви.

Вказаний матеріал у підручнику викладений систематизовано, за чіткою логічно-хронологічною системою, переконливо, доступно. Автори, разом з тим, не нав'язують студентам (чи взагалі читачам) стандартних, втертих оцінок, схем, дають їм можливість проявити своє оціночне бачення явищ і подій, зробити власні висновки.

Підручник «Історія держави і права зарубіжних країн (Стародавній світ, Середні віки і ранній Новий час)», підготовлений колективом авторів кафедри теорії та історії держави і права Львівського національного університету імені Івана Франка під редакцією професора Тищика Б.Й., написаний кваліфіковано, методично обґрунтовано, у рамках учбової програми, на належному науково-методологічному, університетському рівні.

Він без будь-яких особливих застережень може бути рекомендований до друку, оскільки є вкрай необхідним для учбового процесу з історії держави і права.

Надійшла до редакції 15.11.2007 р.